

Kedves családi napközisek!

A Fehér Kereszt Közhasznú Egyesület „Családi napközi hálózatok kompetenciáinak erősítése” c. pályázat keretein belül olyan módszertani anyagnak a kidolgozására vállalkozott, amely a családi napköziben dolgozók gyerekekkel végzett munkáját hivatott segíteni. Ez a segédanyag egy tematizált tevékenység gyűjtemény, amely segítséget nyújt a családi napköziben a bölcsődés és kisóvodás korosztály foglalkoztatásához, a pedagógia munka tervezéséhez, tudatosabbá tételéhez.

Nagyon sokféle forrásból tájékozódhatunk, nyerhetünk ötleteket a különböző gyermeki tevékenységformákhoz. Ha a gyermekek fejlődését sokféle, változatos tevékenységek felkínálásával támogatjuk, akkor sok idő és energia az ötletgyűjtés, felkészülés, előkészítés. Szerettük volna a családi napközisek munkáját segíteni azzal, hogy a számos helyen elérhető lehetőségeket átlátható módon, rendezetten kínáljuk fel.

Az alábbi gyűjtemény első fele évszakokra lebontva tartalmaz heti foglalkozásterv ajánlásokat, kézműves tevékenységekkel, mese, mondóka, vers javaslatokkal. Minden évszak egy adott hónapjára szólunk a heti tervek, amelyeket a végén, az évszakra vonatkozó további vers, mese, mondóka, dal és kézműves tevékenység gyűjteménnyel egészítettünk ki. Ezekből – a heti terv mintákhoz hasonlóan - szabadon összeállíthatók további heti tervek, tetszőleges tevékenységkombinációkkal.

A gyűjtemény második felében lévő tevékenység tervek a jellemző ünnepeket veszik alapul, illetve a természet megismeréséhez kapcsolódó tematikus tevékenységekre adunk ajánlást az állatok és a víz világnapja témájában.

A segédanyag végén olyan verseket, mondókákat talál az olvasó, ami a mindennapi szokáskialakításhoz és a gyermekek érzelmi biztonságának, pozitív kötődésének megteremtéséhez kapcsolható. Ilyenek a höcögtetők, döcögtetők, arcsimogatók, dajkálók stb.

Heti foglalkozás terv javaslat – tavasz, március

Előzetes, a tavasz témához kapcsolódó tevékenységek lehetnek:

„Ébresszük fel” a hagymát!

1. Kisméretű dunsztosüvegbe vizet engedünk, majd belé helyezzük a vöröshagymát úgy, hogy csak az alsó vége érjen a vízbe.
2. Néhány nap után látható a gyökérzet, majd kihajtanak a levelei is.
(érdeemes úgy elhelyezni, hogy a gyerekek láthassák a napenkénti változásokat)

„Ébresszük fel” a barkát (aranyvesszőt)!

Vázába, vízbe helyezett ágacskák kihajtását követhetik nyomon a gyerekek. Hasonló módon más növényekkel és terményekkel is érdemes próbálkozni.

Hétfő – festés, rajzolás

Aranyeső festése

Munkaforma: egyéni

Eszközök: rajzlap, ecset, sárga, barna zöld festék.

Előkészület: aranyeső ág hajtása, virágok, levelek megfigyelése a kihajtott ágon.

A gyerekek barna festékkel ágat festenek, erre sárgával az aranyeső virágait. A képet készíthetik ecsettel, a kisebbek ujjfestéssel.

A témához kapcsolható mese lehet **alvás előtt** - Janikovszky Éva.: Tavasz keresősdí

Kedd – vers, mese, dramatikus játék

Verselés (tavaszi versek), versek mozgással való követése, mérő tapsolása.

Időjárás jellemzése, felidézése már ismert versekkel.

Munkaforma: csoportos

Weöres Sándor: Olvadás

Csipp, csepp,

egy csepp,

öt csepp meg tíz:

olvad a jégcsap,

csepereg a víz.

Mondóka: Kicsi mag a föld alatt...

Két öklünket egymás felé fordítva összetapasztjuk.

Napsugarat hívogat.

Ha a tavasz közeleg,- *Az egyik kéz mutatóujjával eljártsszuk a csíra növekedését.*

Pici csíra növeget. -*Másik kezünkkel, ujjainkat lefelé fordítva mutatjuk, hogyan kapaszkodik a gyökér.*

Kapaszkodik a gyökér.

Kis növényke fényre ér, - *A csírából zárt tenyérrel levélke lesz.*

Nő a szára, levele, - *Karunkkal fölfele kúszunk.*

Nyújtózkodik fölfele.

Bimbót ringat, szirmot nyit, -*Nyújtott ujjainkat összezárva bimbót formálunk.*

Illatával beborít. - *Azután lassan kinyitjuk tenyerünket, ujjainkat széttárjuk.*

Más ismert versek:

- Traktor, gyere már
- Kelj fel, kikelet
- Ess, eső, ess
- Süss fel nap!

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt - Zelk Zoltán: Páráccka

Szerda – mozgásos játékok

Ajánlások szabadban végezhető mozgásos játékokra:

- Az udvarban virágok ültetése (pl. árváccka)
- A veteményeskert előkészítése.
- A babaház nagytakarítása, berendezése, sepregetése.
- Szabad játék: buborékfújás.
- Körjáték: Bújj-bújj zöld ág

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt – Tordon Ákos: A kismadár kertje

Csütörtök – kézműves foglalkozás

Fára virágok ragasztása

Eszközök: karton, rajzlap, színes papír, színes krepp papír, ragasztó

Munkaforma: egyéni

A fa lehet akár rajzlapra előzetesen festett, barna kartonpapírból kivágott, vagy wc papír gurigából és karton papírból előzetesen elkészített törzs és lombzat. A virágok készülhetnek krepp papírból sodrással, színes papírból tépéssel, lehetnek előre stencillel kivágott minták vagy akár színes gombok is.

Előkészület: Ágak előrajzolása, gyerekek jelének feltüntetése, sárga papírcsíkok kivágása (nagyság: kb. 1-3 cm) csavaros üvegtetőbe helyezése, ragasztó stiftek előkészítése.

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt - A répa (orosz népmese)

Péntek – zenélés, éneklés, zenehallgatás

Ajánlott zenék:

- Gryllus Vilmos – Tavasz ; Rózsa, tulipán
- Tavaszi szél vizet áraszt – többféle feldolgozás

Közös énekek:

- Bújj, bújj zöld ág
- Süss fel, nap

Munkaforma: kötetlen

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt: A gomba alatt

További versek, mondókák a tavaszi időszakra:

- Tavasz-mondóka (B. Huszta Irén)
- Hol jártál, báránykám
- Tavaszi dal (Zelk Z.)
- Tavaszi szél
- Traktor, gyere már
- Kelj fel, kikelet
- Az a huncut napsugár (Szalai B.)
- Fújj szél, meleg szél
- Itt a tavasz, tudod-e (Gazdag E.)
- Tavasz (Szabó L.)
- Napsugár a levegőben (Weöres S.)
- Olvadás (Weöres)
- Nyisd ki, Isten
- Süss, süss napsugár
- Süss ki nap, fa alatt
- Süss fel, nap
- Süss ki, napocska
- Hej, Dunáról fúj a szél
- Esik az eső, süt a nap
- Kis versek a széltől (Weöres S.)
- Esik az eső, hajlik a vessző
- Esik eső, csepereg
- Zápor (Gryllus V.)
- Esik eső, záporosó
- Esik eső, süt a nap

További tavaszi mesék

- Tordon Ákos: A mézeskalács huszár
- A nyulacska csengettyűje
- A kelekótya kiskakas
- A nyúl meg a káposzta
- A szegény ember állatai
- A tyúk és a tojás
- A király nyulai
- Zelk Zoltán: A három nyúl
- Bars Sári: Hímes tojás
- A három pillangó
- A három kismalac
- A három törpe
- Zelk Zoltán: Párácska
- Marék Veronika – Kippkopp és a hónapok (tavasz)
- Kormos István: A fecske meg a szalmaszál
- Az eltévedt verébfióka
- Szutyejev: A három kiscica
- Borsószem hercegkisasszony
- A sün, akit meg lehetett simogatni
- Tordon Ákos: A kismadár kertje
- A kismalac és a farkasok
- A gombakirály
- A kevély kiskakas
- A szállást kérő róka
- A róka, a medve és a szegény ember
- A bujdosó macska
- A nyulacska csengője
- Az ember a legerősebb
- Mese az eltévedt őzikéről
- A gomba alatt
- Virágsziget (Mesék a természetről)
- Tordon Ákos: A mézeskalács huszár
- Bolond Istók generális
- Katajev: Hétszínvirág
- Benedek Elek: Az erdőzöldítő és a mezővirágoztató királykisasszony

További tavaszi dalok:

- Szállongó szél
- Most szép lenni katonának
- Kossuth Lajos azt üzente
- A jó lovas katonának
- Gábor Áron rézágúja
- Tavaszi szél
- Én elmentem a vásárba
- Mély erdőn
- Sándor napján
- Ha citera pendül
- Mi szél hozott
- Láttál-e már valaha
- Reggeli harmat

További kézműves ötletek a tavaszi időszakra:

- Lisztgyurmából, csigaházból csiga készítése – gyurmából hosszú hurkát formának a gyerekek, ráültetik a csigaházat, szarvakat rövidre vágott zsenília drótból szúrnak a fejébe, szemei borsszemek
- Zászló festése
- Barka festése krumplics nyomda technikával - a barka ágait ujjfestéssel festik fehér rajzlapra, félbevágó krumplics szürke festékbe mártva nyomdazzák rá a barkákat. A festékbe érdemes kevés lisztet keverni, hogy sűrűbb legyen.
- Papírtojás díszítése tépéssel, ragasztással – rajzlapból tojásformát vágunk, a gyerekek színes papírokat tépnek apró darabokkal, és ragasztással fedik be vagy csak díszítik a felületet
- Barka mintázása: fotókartonra barna vastag vonalból ágak ragasztása, barka gömbölyítése vattából
- Zászló festése – a kivágott téglalapot festik be a gyerekek, a nagyobbak segítséggel próbálhatják a nemzeti színűt is
- Papírra nyírással, ragasztással papírdarabok ragasztása előre megrajzolt formákban (virág, csiga, kismadár stb.)

- Virág összeállítás részekből – az előre színes papírból kivágott részeket (szár, levelek, szirmok) a gyerekek ragasztják fel a papírra
- Májusfa készítése hurkapálcára – hurkapálca egyik végére segítséggel színes papírcsíkok ragasztása
- Kartonból kivágott virágra magok ragasztása díszítésként (sárgaborsó, szoty, lencse, lenmag, tökmag)

- Pillangó készítése csipeszből, színes papírból – az szárnyakat a gyerekek festik színesre, ezeket

- Szimmetria összehajtása, majd felhő, nap, virág
- Tenyérrel festett
- Színes papírgalacsinokból virág készítése

- előre kivágott pillangó ragasztjuk a fa csipeszre festékfoltokkal, papír szétnyitása - lepke, fa, tulipán

- Kokárda készítése ujjfestéssel – a kokárda három darabból áll, a gyerekek ujjlenyomataikkal először megfestik az egyes részeket, utána kerülnek összeragasztásra

- cserepes virág – a virág töve a kisgyerek körberajzolt és kivágott tenyere.

- Az egyes részekből – cserép, virágtő, virágok – ragasztással készül el a kép

- Tyúk készítése papírtányérból - a félbe hajtott papírtányérra a gyerekek ragasztják fel a már előzőleg kivágott, és rendelkezésükre álló testrészeket: a szárnyakat, faroktollakat színes krepp papírból, a csőr, taréjt, végül fekete filccel kerülnek megrajzolásra a szemek
- Báránka papírcsíkok ragasztásával – az előzetesen kb. 1x3 cm-es csíkokra vágott papírcsíkokat a gyerekek pödrik össze és ragasztják a már készen kapott „csupasz” báránys képre
- Tavasz album készítése tavaszi képek beragasztásával
- Virág készítése fonalból: kemény papíron beragasztózzuk a virágformát, majd ráhelyezzük a fonalat, ugyanezt ragasztás nélkül lehet smirglire is.

Heti foglalkozás tervezet – nyár, június

Hétfő – festés, rajzolás

Szivárvány festése

Eszközök: rajzlap, széles ecset, színes tempera festék, színes papírból készített gombócok

Munkaforma: egyéni

A lap bal szélén (balkezeseknél jobb szélén) színek krepp papír gombóccal jelöljük, milyen színnel kell a csíkot meghúzni.

A témához kapcsolható mese lehet *alvás előtt* - Bartos Erika: A homokvár

Kedd – vers, mese, dramatikus játék

Verselés, versek mozgással való követése, mérő tapsolása.

Munkaforma: csoportos

Létay Lajos: Kismadár

Kismadár, kismadár,

Igaz-e, hogy itt a nyár?

Itt bizony, itt bizony,

Hallhatod a hangomon!

Kismadár, kismadár,

Hogy ha itt van, mit csinál?

Mit tehet egyebet?

Búzáat érlel, friss szemet!

Más ismert versek, dalok, mondókák:

- Süss fel, nap
- Télen nagyon hideg van, nyáron nagyon meleg van
- Napsugaras nyárban (mondóka)

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt - Marék Veronika: Kippkopp és a hónapok - június

Szerda – mozgásos játékok

Taposós

Eszközök: homok, kavicsok, levelek, botok, fű, lapos edény, víz, fakéreg, széna

Szervezeti forma: csoportos

Olyan utat építünk, amely minden szakaszán más anyaggal találkozik a gyermek lába. Kezdődhet a séta fűvön, utána rövid részen szórjunk le homokot, utána jöhet nagyobb szemű, gömbölyű kavics, utána jöhet régi tepsibe locsolt víz, göröngyösebb föld, fakéreg, sima felületű bot, levélszőnyeg. Ügyeljünk rá, hogy minden olyan veszélyt elkerüljünk, ami során megsérülhet a gyerekek lába! Az első „menet” után lehet kicsit gyorsabban próbálni, lábujjhegyen, sarkon járva.

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt - Tompa Mihály: A pitypang meséje

Csütörtök – kézműves foglalkozás

Fagyi készítése ragasztással

Eszközök: rajzlap, ragasztó, színes papírból előre kivágott körök, gyerekenként egy barna csomagolópapírból kivágott egyenlő szárú háromszög (tölcsér), színes csillámfesték, vattapamacsok

Munkaforma: egyéni

Színes papírból előre kivágott köröket a gyerekek maguk rendezik el és ragasztják fel a tölcsérré. Színes csillámrasztóval, vattapamacsokkal (tejszínhab) lehet díszíteni.

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt: Egy búzaszem története

Péntek – zenélés, éneklés, zenehallgatás

Nyári énekek éneklése, zenék hallgatása

Munkaforma: kötetlen

Zenehallgatás-éneklés:

- Sarkady Sándor: Zápor
- Gryllus Vilmos: Reggeli harmat
- Hej, tulipán, tulipán
- Hajlik a meggyfa

Zenés játék:

Ha elindult a dal, a játékosoknak mozogniuk kell a zenére, illetve táncolni, de ha leáll a zene, azonnal szoborrá kell merevedniük. Aki megmozdul, amikor már nem szól a zene, kiesik, de segíthet a következő kör elbírálásában. A játékot úgy is lehet játszani, hogy ha megáll a zene, le kell ülni, fél lábra kell állni stb.

A témához kapcsolható mese lehet alvás előtt: Nyári zápor

További nyári versek, mondókák

• Gólya bácsi	• Süss, süss napsugár
• Bartos Erika: Gyümölcskosár	• Süss ki nap, fa alatt
• Devecsery László: Nyári este	• Süss fel, nap
• Fecske Csaba: Lepkehivogató	• Süss ki, napocska
• Gazdag Erzs: Hol van a nyár?	• Hej, Dunáról fúj a szél
• Gazdag Erzs: Nyár	• Esik az eső, süt a nap
• K. László Szilvia: Nyárköszöntő	
• Kányádi Sándor: Kánikula	

További nyári mesék

• Marék Veronika: Kippkopp és a hónapok – július, augusztus	• Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack
• A tücsök és a hangya	• Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz
• Szutyjev: Kispipi és kistréce	• Enyed György: Incifinci szalmaszál
• Vitalij Bianki: Cinegenaptár / Június	• Mosonyi Aliz: A léghajó meséje
• Bálint Ágnes: Sárgadinnye, görögdinnye	• Mentovics Éva: Mircike barátira talál
• Bartos Erika: A bicikli , A sárga katica, A vízicsiga, Erdei tornaverseny, A kanárfiókák, A léggömb, A tücsök hegedűje, Frici a cincér	• Móra Ferenc: Az arató ebédje
	• Enyedi György: A napocska

További nyári kézműves tevékenységek

- Virág készítése dióhéjból – a felezett dióhéjakat virágformára vágott kartonpapírra ragasztjuk, ezek lesznek a szirmai a virágnak, a gyerekek tetszőleges színűre festik

- Napraforgó készítése magok ragasztásával, ujjfestéssel – a rajzlapra rajzolt kört beragasztózzuk, napraforgómagot ragasztanak rá a gyerekek, ez lesz a virág közepe, köré ujjfestéssel sárga festékkel szirmokat festenek

- Vitorlás hajó készítése – a gyerekek csak a vitorlát díszítik. Üres samponos dobozhoz parafa dugót gumizunk. Az előre kivágott vitorlát a gyerekek tetszőleges módon díszítik, ezt követően hurkapálcára ragasztjuk és beleszúrjuk a parafa dugóba. A nyári melegben rendezhetünk hajóversenyt a kerti medencében vagy akár egy nagyobb lavórban is.

- Ugyanígy a vitorlát festik a gyerekek, de a hajó teste parafa dugóból készül, ragasztással.

- Kismadár ragasztással – a színes papírból előre kivágott kört félbe hajtjuk. A kismadár tollát, farkát a gyerekek színes post-itből vagy előre kivágott színes papírcsíkok ragasztásával készítik el. Az arc kialakításánál kisebbeknél segítsünk! Kifeszített kötélre gemkapoccsal rögzítve repülő madárrajt készíthetünk, vagy hurkapálcából lábat ragasztva állítsuk kis gyurmadarabba.

- Pillangó szívószádarabokból – a kb. két centis darabokra vágott színes szívószálat zsenília dróra fűzzék fel a gyerekek. A drót meghajlításával alakítsuk ki a szárny formát, rögzítsük színes műanyag csipesz két szárnya közé, alakítsuk ki az arcát. Szarva alufóliából sodort drót.

- Pecázás papírtányérból – a halacskákat vécépapír gurigából előzetesen mi alakítsuk ki, a gyerekek fessék le. A papírtányéért fessék kékre, magok ragasztásával alakítsák ki az iszapot, majd végül ragasszuk fel a halat. A pecabot facsipeszből készül rövid madzaggal, a tányér szélére csiptetve. Ez elég nagy munka, készítsük külön alkalommal a vizet, külön a halacskát!

- Repülőgép gyógyszerári fapálcából és facsipeszből – be a pálcákat és a csipeszeket, ezután ragasszuk

a gyerekek fessék össze a részeket.

- Görögdinnye papírtálcából
- Nyári kép magokból – a hajótestet és a vitorlát rajzoljuk meg előre, erre ragasszanak a gyerekek tetszőleges magokat. Víznek kék krepp papír csíkokat ragasztunk.

- Halacska cd-ből – régi cd-eket díszítsenek alkoholos filccel Az uszonyokat vágjuk ki előre színes papírból, filctollal gyerekek. Segítsünk az

kedvük szerint a gyerekek rajzolják meg ezt is a uszonyok felragasztásával!

- Virágoskert készítése csoportosan

tenyérlenomattal,

Heti foglalkozás

tervezet - október

Hétfő – festés, rajzolás

Alma készítése festéssel

Eszközök: fehér papírtányér, színes tempera festék, színes papírból vágott levelek, szár (utóbbi lehet szívószálból is)

Munkaforma: egyéni

Papírtányér lesz az alma, felületfestéssel sárgára, pirosra festik a gyerekek. Ha megszáradt, előre kivágott levelet, szarát ragasztanak rá.

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt – Szalai Borbála: Süni Samu

Kedd – vers, mese, dramatikus játék

Verselés, versek mozgással való követése, mérő tapsolása.

Munkaforma: csoportos

Játék: Mackó, mackó ugorjál

Vers: Sarkadi Sándor: Édes ősz

Édes ősz jött,

Hull a körte,

Hamvas szilva hull a földre.

Itt egy körte,

Hamm, bekapd,

Bokor alatt dió bújik,

Ott ne hagyd!

Más ismert versek:

- Fújja a szél a fákat
- Kendervászon, lenvászon
- Ki lakik a dióhéjban?

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt – Zelk Zoltán: Őszi mese

Szerda – mozgásos játékok

Autópálya avarban

Eszközök: gyermek dereblye

Munka forma: kötetlen

A földre hullott avarba a levelek eltúráásával kacskaringós utat vágunk kereszteződésekkel. A gyerekek az autók, adhatunk „kormányt” a kezükbe, de kismotorral is közlekedhetnek.

A játékot követően segíthetnek leveleket gereblyézni

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt – Szutyjev: A gomba alatt

Csütörtök – kézműves foglalkozás

Szőlőfürt készítése nyomdázással

Eszközök: parafadugó, rajzlap, színes festék, filctoll

Munkaforma: egyéni

A kicsik parafadugót kapnak, fehér rajzlapra megrajzoljuk a fürt szemeket tartó részeit, a gyerekek köröket nyomdáznak köré a dugóval. A festéket keverjük simára kevés liszttel, így könnyebb vele dolgozni.

A témához kapcsolódó mese elolvasás előtt - Móra Ferenc: Dióbél királykisasszony

Péntek – zenélés, éneklés, zenehallgatás

Őszi énekek éneklése, zenék hallgatása. Az ismert zenéket énekeljék együtt, a zenére táncoljanak a gyerekek!

Munkaforma: kötetlen

Zenehallgatás:

- Alma, alma (Gryllus)
- Galagonya
- Szél hozott, szél visz el
- Gyerekdalok: Hull a szilva a fáról

A témához kapcsolódó mese elolvasás előtt - Arany László: A kóro és a kismadár

További őszi versek, mondókák

• Megérett a mogyoró (B. Radó Lili)	• Piros (Tóth Ágnes)
• Alma (Gryllus)	• Csanádi Imre: Mókuscshalogató
• Piros alma, de kerek	• Csanádi Imre: Nyármarasztaló
• Érik a szőlő	• Csokonai Vitéz Mihály: Aratás
• Hull a szilva	• Fesűs Éva: Őszi dúdoló
• Esik eső, fúj a szél	• Kányádi Sándor: Fa az ágát földre hajtja
• Ősz (Petneki J.)	• László Gyula: Szálló levelek
• Fújja szél a fákat, letöri az ágat	• Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél
• Galagonya (Weöres S.)	• Petrőcz Mária: Ősz van
• Alma (Bartos Erika)	• Weöres Sándor: Galagonya

Őszi mesék

• Balogh Eszter: Itt van az ősz (vers)	• Benedek Elek: Szőlő szőlő, mosolygó alma, csengő barack
• Szutyetjejev: Alma	• Móra Ferenc: Dióbél királykisasszony
• Szutyetjejev: A gomba alatt	• La Fontaine: A tücsök és a hangya
• Az alma meg a kerti manó	• Mészöly Miklós: Kerekecske-dombocska
• A kincset érő krumpli	• T. Volgina: Miért szállnak el a fecskék?
• Zelk Zoltán: Őszi mese	

- B. Németh Ágnes: A kiscfecske búcsúja
- Arany László: A kóró és a kismadár
- Angol mese: A piros kabát kalandja
- Marc Heinrich: Záporeső
- Anderkó Péter: Szeptember
- Bartos Erika: Sünvacsora

További őszi kézműves tevékenységek

- Rajzolt befőttesüveg formára felezett alma, körte nyomdázása – rajzlapra rajzolunk befőttes üveget, félbe vágott kisebb almát festékbe mártva és az üvegbe nyomdázva a gyerekek „megtöltik” a befőttes üveget (érdemes a festéket kevés liszttel simára keverni, így a sűrűbb állagú festékekkel könnyebb nyomdázni)

- Falevél forma színezése több színnel – falevél formát rajzlapra rajzolva, esetleg azt kivágva a gyerekek zsírkrétával, több színű festékkel fedik be a felületet
- Őszi gyümölcsök válogatása, ízlelése (gyümölcsök táplálkozásunkban betöltött szerepének tudatosítása)
- Krumplinyomdával gyümölcs, levél nyomása előre rajzolt/ragasztott fa alakra – a rajzlapra előre rajzolt csupasz fára a gyerekek nyomdázzák a krumpliból faragott levél/gyümölcs formát. Nagyobbak közösen is csinálhatnak egy nagy képet, ekkor csomagolópapírra rajzolunk egy nagy fát, és arra nyomdáznak közösen.

- Szőlőszemek készítése krepp papírból gömbölyítéssel – zöld krepp vagy selyem papírból gyúrik össze a szőlőszemeket, ezeket ragasztják egymás mellé, ebből lesz a szőlőfürt.

- Préselt falevelekből állatok ragasztással – a szemeket dekorboltban lehet kapni, lábat, csőrt, stb. filccel készítik.

- Almafa készítése papírtányérból – a papírtányér lesz a fa lombja, ezt a gyerekek őszi színekkel befestik. Előre kivágott almákat ragasztanak a megszáradt lombra, filctollal szárat rajzolnak. Barna papírból előre kivágott törzset is ragaszthatnak rá.

- Esernyő készítése félbevágott papírtányérral papírból előre kivágott lesz, hátulról a tányérra

- papírtányérból a tetszőleges színűre festenek a gyerekek, színes mintával díszíthetik, az esernyő nyele szívószál ragasztva.

- Gomba papírtányérből – a kalap félbe vágott papírtányérből készül pirosra festve, előre kivágott fehér pöttyökkel díszítve. A törzsét a kisebbek készen kapják, a nagyobbak az előre kivágott részekről maguk állíthatják össze és ragaszthatják.

- Falevelet apró magvakból – az előre kartonból kivágott levélformákra a gyerekek ragasztják a különböző magvakat. A sok levélből közös fa készíthető.

- Újságból előre kivágott képekből kiszúróval készített levelek – ajánlott.

– állatok, önálló képek készítése. Inkább nagyobbaknak

- Gyümölcstál készítése színes gyümölcstálat rajzoljuk meg papírból.

selyempapírból gyúrt golyókkal –a előre, a tálat fessük ki, vagy ragasszuk fel színes

Heti foglalkozás tervezet - december

Hétfő – festés, rajzolás

Téli kép készítése nyomdázással színes kartonra

Eszközök: színes karton, fehér és fekete tempera festék, fekete és piros filctoll, 2 db vécépapír guriga

Munkaforma: egyéni

A vastagabb papírguriga egyik végét fehér festékbe tunkoltuk, majd három karikát nyomdáztunk vele. A vékonyabb (folpack) guriga végével a hóember karjait nyomdáztuk (lehet ásványvizes

üveg kupakjával is). A kalaphoz a vastagabb papírguriga másik végét kalap formára hajtjuk, ezt fekete festékbe mártottuk. A hópelyhek ujjlenomattal készültek. Filctollal szemet, orrot, gombokat rajzoltunk.

A témához kapcsolódó mese elolvasás előtt - Nyquist Gizella: Az első hó

Kedd – vers, mese, dramatikus játék

Verselés (téli versek), versek mozgással való követése, mérő tapsolása.

Időjárás jellemzése, emberek, állatok viselkedése télen, már ismert versek felidézésével

Vers: Dér, dér diri dér...

Dér, dér diri dér
 Didereg a pipitér,
 Holnap havat hord a szél,
 Holnap után itt a tél!

Más ismert versek:

- Ácsorogjunk, bácsorogjunk
- Olvadás (Weöres Sándor)
- Itt kopog, ott kopog (Itt kopog, ott kopog, Megérkezett Télapóka, hopp!)

A témához kapcsolódó mese elolvasás előtt - Tóth Anna: A titokzatos hóember

Szerda – mozgásos játékok

Hó esetén – hóember építés, hólapátolás, célba dobás hógolyóval

Ha nincs hó: udvaron szabad játék, madarak megfigyelése, mozgásuk utánzása, víz fagyasztása.

Vízfagyasztás: az udvaron kis gödröt ásunk, belefektetünk egy műanyag fóliát és feltöltjük vízzel. Amikor megfagy, a fóliával együtt kiemelhető, megfigyelhetjük a jeget.

Eszközök: gyermek hólapát, sárgarépa, bot, régi fazék, nejlon fólia, festett céltábla kartonból
 Szervezeti forma: kötetlen

A témához kapcsolódó mese elolvasás előtt – Donászy Magda: Hó Kató

Csütörtök – kézműves foglalkozás**Hóember készítése papírsebkendőből és szappanból**

Eszközök: papírsebkendő, szappan, víz, borszemek, bot, műanyag kupakok
 Munkaforma: egyéni

Fehér szappant lereszelünk, hozzátépkedünk egy kevés fehér papírsebkendőt és öntünk hozzá egy kevés langyos vizet. Jól gyúrható masszát kapunk. A hóemberkének szeme és gombjai borsból készülnek, kalapjaik ásványvizes üvegek kupakjai, seprűjük, szájuk és orruk ágakból lesznek.

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt - Varga Katalin: Téli lakoma

Péntek – zenélés, éneklés, zenehallgatás

Zenehallgatás közben madáretető készítése. Apró lyukú hálóra dió, mogyoró, kisszemű alma, madáreleség töltése. Levegőzészél ezek elhelyezése a kertben.

Munkaforma: kötetlen

Zenehallgatás: Gryllus Vilmos – Nótás Mikulás

Közösen énekelt énekek:

- Télen nagyon hideg van
- Téliapó itt van
- Hull a pelyhes
- Ha-ha-ha, havazik

Vers elalvás előtt: - Gyarmati Viktória: A kis cinke vagy Zelk Zoltán: Két cinke

Gyarmati Viktória: A kis cinke

Beköszöntött a hideg tél,
 hó fedi a tájat,
 sziporkázó fehér ruhát
 húztak a faágak.
 A kis cinke dideregve
 rárepült egy ágra,
 eleség után keresgél
 a piciny madárka.
 Kössünk neki piros almát
 erre a vén faágra,
 hadd örüljön a cinege,
 mikor megtalálja

Zelk Zoltán: Két cinke - részlet

Tavaly télen két cinke,
 széncinke, és kékcinke
 - mind a kettő szép cinke
 szállt az ablakomba.
 Egyik fején szénsapka,
 másik fején kéksapka,
 így ültek az ablakba-
 de örültem nekik!
 Kaptak diót, tökmagot,
 mind a kettő jóllakott.
 Azt se mondták, jónapot,
 s máris elrepültek.
 Megvan még az ablakom,
 van dióm és van magom,
 jövőre is kirakom
 - visszavárom őket.

További versek, mondókák, dalok téli foglalkozásokhoz:

- Télen nagyon hideg van
- Négy vándor jár körbe-körbe (Bárdos L. – G. Szabó L.)
- Ácsorogjunk, bácsorogjunk
- Hull a hó, hull a hó, mesebeli álom
- Esik a hó (Szabó L.)
- Micimackó
- Hó, hó, hó (Tarbay Ede)
- Hóembernek se keze, se lába
- Olvadás (Weöres Sándor)
- Levél a Mikulásnak (Gryllus Vilmos)
- Ezüst szánkót hajt a dér
- Téliapó itt van
- Suttog a fenyves
- Itt kopog, ott kopog
- Nótás Mikulás (Gryllus Vilmos)
- Hull a hó
- Hull a pelyhes
- Ha-ha-ha, havazik
- Ég a gyertya, ég
- Pattanj, pajtás

További téli zenék:

Gryllus Vilmos: Maszkabál

Vivaldi: Négy évszak (Tél)

További mesék a téli időszakra

- B. Radó Lili: Három fenyőfa
- Varga Katalin: A kesztyű
- Bakó Ágnes: Kutyszánon
- A hóember orra
- Nyuszi gyerekek és az első hó
- Egérke piros szegélyes kék kabátja
- Jön a Mikulás
- A Téliapó kesztyűje
- Az eltérített Mikulás
- Téliapó és a hóember
- Tél apó haragja
- Télanyó
- Találkozás a Mikulással
- Sürgős levél
- A világ leggazdagabb verebe
- Mese a falánk tyúkocskáról
- Holle anyó
- A három kívánság
- Mese a kismadáról, amelyik nem akart énekelni
- Varga Katalin: Téli lakoma
- Lukáts János: Karácsony a faodúban
- Varga Katalin: Téli lakoma
- Grimm: A suszter manói
- Holle anyó
- A csillagtallérok
- A legszebb karácsonyfa
- Az eltévedt őzike
- Fenyőünnep
- Kipkopp karácsonya
- A madarak karácsonya

További kézműves foglalkozások téli időszakra

- fűfej másképp - pet palackból
- foltképzés tenyérrel, festékekkel – felületfestés kékre, fehérrel hó vagy hóember
- hóember készítése gyurmából, só-liszt gyurmából
- madáretető készítése tépéssel, ragasztással – a madáretető formáját kartonból vágjuk ki, a gyerekek színes papírból tépett apró darabokkal, ragasztással fedik

- hóesés tépéssel, ragasztással – fekete fotokartonra tépett fehér papírdarabok ragasztása
- madár festése – felületfestés kicsiknek – rajzlapból kivágott madár forma festése vastag ecsettel
- sál, sapka festése ritmikus csíkozással
- varázskép készítése téli formák segítségével – hóember, csillag, fenyőfa, angyalka - szórással (liszt, paprika, kávé) – A negatív stencil formát rajzlapra helyezük, a rajzlapot a kimaradó felszínen ragasztó stifttel bekenjük, majd a ragasztózott felületre szórjuk a kávé. Ha a stencilt elveszük, láthatóvá válik a forma. Liszttel sötét színű kartonra szórjunk! Használható dekorboltban kapható csillámpor is.

formák ragasztásával

- hópehely készítése szívószálból – kék és fehér szívószálakat különböző hosszúságúra vágunk, a hópehely közepe kartonból vágott kis kör, erre ragasztják a gyerekek körben a szívószál darabokat.

- kesztyű díszítése ujjpöttyözéssel, festéssel, vágóformával készített

- városi kép készítése: színes papírból előre kivágott házak és fák ragasztása fotokartonra/sötét színű kartonra, hópelyhek festése fehér festékkel, ujjfestéssel
- sötét papírra téli hangulatú képek festése, rajzolása fehér krétával – érdeemes utána lefújni színtelen dekorlakkal

- karácsonyfa szívószálból ragasztással
- karácsonyfa készítése vécépapír gurigából díszek ragasztásával - a gondozónő által elkészített karácsonyfára a gyerekek

ragasztják fel az előre kivágott díszeket

- Tenyérfestéssel karácsonyfa

készítése

- nagyobb toboz pikkelyeire boltokban kapható)

színes pomponok ragasztása (kreatív

- talpnyomatból hóember készítés – a gyermek talpát fehér temperával befestjük, színes kartonra lenyomatot készítünk. A gondozónő által színes papírból, filcből vágott elemek ragasztásával hóembert készítünk belőle.

- rénszarvas készítése papírtányérból, festéssel, ragasztással – az agancsok a gyermek körbe rajzolt kezeiből készül. A kisebbek csak a felület festését végzik széles ecsettel, a nagyobbak már boldogulnak az előre kivágott testrészek ragasztásával is.

- karácsonyfa készítése pálcikák festésével, ragasztásával, díszítésével (a pálcikák gyógyszerárban kaphatók)

- fenyőfa készítése
színes csíkok
ragasztásával

- hópelyhek készítése pálcikák festésével, ragasztásával, díszítésével (a pálcikák gyógyszerárban kaphatók)

- papírtányérból téli arcok készítése vattapamacsok ragasztásával
- papírtányérből karácsonyfa készítése felületfestéssel, ragasztással, díszítéssel.

- télapófej készítése színes papírból előre kivágott testrészek és pattogatott kukorica ragasztásával

- ajándék karácsonyfadísz készítése tenyérlenomattal

Heti foglalkozás tervezet – Húsvét hete

Hétfő – festés, rajzolás

Tojásfestés buborékos csomagolópapírral

Előkészület: buborékos fólia beszerzése, csíkokra vágása, tojás főzése.

Eszközök: főtt tojás, buborékos fólia, akrilfesték.

Munkaforma: egyéni

A buborékos papírból vágjunk le egy csíkot, kenjük be akrilfestékkel, majd fektessük rá a tojást. A tojásra tekerjük rá a festékes papírt, finoman nyomjuk rá, majd vegyük ki. A tojást hagyjuk száradni. Ha színesebb tojást szeretnénk, akkor használjunk többféle festéket egymást követően, természetesen megvárva az egyes rétegek száradását.

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt - Kleofás, a didergő kis tojás

Kedd – vers, mese, dramatikus játék

Verselés (tavaszi versek), versek mozgással való követése, mérő tapsolása.

Munkaforma: csoportos

Húsvéti vers:

Tapsifüles nyuszikának igen sok a dolga,
Piros tojást, hímes tojást ide-oda hordja
Piros tojást cukorból, nyuszi hozza bokorból
Aki jó lesz, annak adja, azért van ma Húsvét napja

Más ismert versek:

- Nyuszi, nyuszi, nyulacskám
- Nyuszi fülét hegyezi
- Nyuszi Gyuszi fekszik az árokban

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt - Zelk Zoltán: Párácska

Szerda – Játékos feladatok

Eszközök: műanyag tojások, kanál, kis pohár

Szervezeti forma: csoportos

- Kis pohárban (esetleg kanálban) műanyag tojást kell végigvinni a pályán
- Páros lábon szökdelés/utánzó járás (nyuszi) a bójáig, futás visszafelé.

- Tojásgyűjtés (annyi tojást teszünk a bójához, ahány gyerek van a csapatban, és egyesével át kell hozni a kiindulópontig)

A témához kapcsolódó mese elolvasása előtt – Tordon Ákos: A kismadár kertje

Csütörtök – kézműves foglalkozás

Hímes tojás készítése - a papírtojásra a gyerekek gyurmából színes csíkokat lapogatnak, majd különböző magok belenyomásával díszítik.

Eszközök: papírtányér, olló, tűzőgép, színes gyurma, magok (sárgaborsó, lencse, bab, napraforgómag, stb)

Munkaforma: egyéni

Előkészület:

a papírtányékokat kettévágjuk, a közepéből egy kb. 5 cm-es csíkot kivágunk, majd a maradék két felet tűzőgéppel összetűzzük – ez lesz a papírtojás. A tányér pereme segít megtartani a belenyomkodott gyurmát

A papírtányérokat félbevágjuk, a közepéről kivágunk egy kb. 5 cm-es részt, majd az így kialakult két fél tojást tűzőgéppel összetűzzük

A témához kapcsolódó mese elolvasása előtt - Bars Sári: Hímes tojás

Péntek – zenélés, éneklés, zenehallgatás

Húsvéti vers: Hímes tojás, arany barka:

Hímes tojás, bársony barka,
aprócska a nyuszi farka,
ám ez cseppet sem zavarja,

hogy aprócska az ő farka
de a füle hosszú ám,
szép húsvétot, kis komám!

Ujjmozgató:

Szürke bundás kicsi nyúl,
Tapsi füle lekonyul, (az ujjakkal fület
formázunk a fejük mellett, majd mutatjuk,
ahogy lekonyul)
Meglapul a szénába, (leguggolunk)
Meg se mozdul négy lába!
Mezőben egy nyuszika (Az egyik kezünk
hüvelyk- és gyűrűsujját összekapcsoljuk, a
mutató- és középső ujjunkat mereven
feltartjuk: ez a nyúl)
orrát messze feltartja,

s mert biz' éhes őkelme,
keresi, mit ehetne.
Talált egy fej káposztát, (A másik kezünket
ökölbe szorítjuk: ez a káposzta)
csapjunk egy nagy lakomát!
Mohón ette, amíg volt, (a "nyúl" rágcsálja
a "káposztát")
míg az egész elfogyott.
S most, hogy végre jóllakott,
szépen hazaballagott. (a "nyúl" lassan
ballag az asztalon)

Mese elolvasása előtt: A gomba alatt

Húsvéti énekek, énekes játékok

- Bújj, bújj zöld ág
- Süss fel, nap
- Hajlik a meggyfa
- Komatálat hoztam
- Koma, koma komálunk
- Hol jártál báránycám?
- Benn a bárány, kinn
- Nyuszi ül a fűben
- Én elmentem a vásárba
- Hová mész te kis nyulacska?
- Hol jártál báránycám?

További dalok, mondókák a húsvéti időszakra

- Tavasz-mondóka (B. Huszta Irén)
- Tapsifüles nyuszikának
- Nyuszi-játék (Devecsery László)
- Húsvét (Donászy M.)
- Tapsifüles nyuszikának
- Zöld erdőben jártam
- Jó reggelt, jó reggelt kedves lilionszál
- Rózsa, rózsza, szép virágszál
- Biciklivel érkeztem
- Ajtó mögött állok
- Hol jártál, báránycám
- Az a huncut napsugár (Szalai B.)
- Kecske ment a kiskertbe

További tavaszi mesék

- A három pillangó
- A nyulacska csengettyűje
- A kelekótya kiskakas
- A nyúl meg a káposzta
- A szegény ember állatai
- A tyúk és a tojás
- A király nyulai
- Zelk Zoltán: A három nyúl

További kézműves foglalkozások húsvétra

- Papírtojás díszítése tépéssel, ragasztással – rajzlapból tojásformát vágunk, a gyerekek színes papírokat térnek apró darabokkal, és ragasztással fedik be vagy csak díszítik a felületet

- Színes kartonból kivágott tojásformára magok ragasztása díszítésként (sárgaborsó, szotyi, lencse, lenmag, tökmag)

- Báránycák készítése fonal tekerésével – vágjunk ki bárány formát kartonpapírból, a gyerekek tekerjenek rá puha fonalat. Több rövidebb darabot adjunk nekik, a végét ragasztóval rögzítsük.

- tojáshéj mozaik készítése

- Kartonból kivágott színes tojás díszítése száraz tészta ragasztásával

Tojásfestési technikák gyerekeknek

1. Tojásfestés alufóliával

Összegyűrjük, majd kisimítjuk a négyzet alakú alufóliát, majd bekenjük akrilfestékkel. Elhelyezzük a tojást a festékes fólia közepén és finoman beborítjuk vele a tojást. Óvatosan rányomjuk a fóliát a tojásra, majd szétnyitjuk és kivétel után hagyjuk megszáradni a festéket. Ha szeretnénk, hogy többszínű legyen a tojás, el kell végezni ugyanezt egy vagy több színnel, ugyanezen a tojáson.

2. Tojásfestés madzaggal

Egy papírlapot tegyünk le az asztalra. Egy madzagot belemártunk az akrilfestékbe, majd a papírlapra elhelyezett tojáson "söprögetünk" vele. Több színt, különböző vastagságú madzagokat lehet használni. Igen dekoratív tojásokat kapunk.

5. Hüvelykujj technika

Ezzel az egyszerű ötlettel igen mókás tojásokat lehet készíteni.

A főtt tojást elhelyezzük egy papírlapra. A festékbe belemártjuk egy hüvelykujjunkt, rányomjuk a tojásra az ujjunkat. Hagyjuk megszáradni a festéket, majd utána a festéknyomatot kedvünk szerint alakítjuk. Készíthetünk belőle malacot, emberkét, cicát, nyulat stb.

5. Pöttyös tojás

Befestjük a főtt tojást egy általunk kiválasztott színnel, majd hagyjuk megszáradni. Tegyünk apró pöttyöket (vagy csíkokat) ragasztóból (vagy ragacspöttyöket) a tojásra. Egy tálba tegyünk színes homokot, majd mártsuk bele a ragacsos tojást. Addig forgatjuk a tálban, amíg minden ragasztópötty megtelik homokkal.

Húsvéti ajándékötletek

1. Csibe műanyag kanálból

2. Nyuszi kindertojásból

3. Nyuszi, csibe fakanálból

4. Kopogtató

kindertojásból

Javaslatok egyéb ünnepere (versek, énekek)

Farsang

- Medve, medve, bújj elő
- A bohóc (Szepesi)
- Kóc, kóc (Zelk Z.)
- A bohóc köszöntője (Gazdag E.)
- Itt a farsang, áll a a bál
- Maszkabál (Gryllus)
- Március 15.
- Kossuth Lajos azt üzenté
- Piros, fehér, zöld, ez a magyar föld
- Fel! (Sarkadi Sándor)
- Megy az úton a katona (Kodály Z.-Weöres S.)
- Nincs szebb a virágnál (Weöres S.)
- Sándor, József, Benedek
- Tavaszköszöntő (Weöres)
- Nyuszi-játék (Devecsery László)
- Húsvét (Donászy M.)
- Kleofás, a didergő kis tojás (Végh Gy.)
- Tapsifüles nyuszikának
- Zöld erdőben jártam
- Jó reggelt, jó reggelt kedves liliumszál
- Rózsa, rózsza, szép virágszál
- Biciklivel érkeztem
- Ajtó mögött állok

Anyák napja

- Orgona ága
- Az én anyukám (Nagy Bandó András)
- Ha megnövök (Csorba Piroska)
- Az én testvérem (Csorba Piroska)
- Hej, tulipán, tulipán
- Gólyahír (Sarkady S.)
- Anyák napjára (Kóshalmi Erzsébet)
- Beültettem kiskertemet rezedával
- Az én szívem kis óra
- Ingó-bingó kikeleti (Weöres S.)
- Anyák napi mondóka (Tordon Á.)
- Ültem ringó (Kodály Z.-Weöres S.)
- Már megjöttük ez helyre
- Nagyanyónak (Iványi M.)
- Anyák napján téged
- Én kicsike vagyok
- Buba éneke (Weöres S.)
- Virágosat álmodtam (Ágh I.)
- Aranyeső, jázminág (Zelk Z.)

Születésnap

- Ég a gyertya ég
- Boldog születésnapot (Halász J.)
- Ünnepelni jöttünk
- Születésnap (Alma együttes)

Mikulás

- Téalapó itt van (Donászy M.)
- Itt kopog (Donászy M.)
- Mikulás, Mikulás
- Hulla pelyhes
- Kipi-kopp-kopp

Karácsony

- Jaj, de pompás fa
- Fenyőünnep immár eljő
- A zöld fenyőfán
- Kiskarácsony, nagykarácsony
- Gyújtsuk meg a gyertyát
- Téli este, holdas este
- Karácsony éjjelén
- Szálljatok le, szálljatok le
- Adventi hírnök

Víz világnapja (március 22.) javaslatok gyermeki tevékenységekre

Előzetes gyűjtőmunka: vízi állatok, vizes képek, kagylók, kövek gyűjtése
Gyerekek jöjjenek kék ruhában

Tevékenységek:

Vigyázzunk a vízre!

- fogmosás
- kézmosás

A víz az élet feltétele

- csíráztatás
- ültetés
- öntözés

Kísérletek vízzel:

- hideg-meleg – pancsolás meleg vízben – kihűl – megfagyasztjuk
- édes-sós - tea, leves kóstolás,
- csapvíz-szénsavas víz kóstolása
- sóleparlás
- zenélés vizes üvegekkel

Mondókák, dalok:

- Egy, megérett a meggy
- Kis kacska fürdik
- Megy a hajó
- Tó vize, tó vize csupa nádszál
- Sej haj folyóba
- Széles a Duna
- Mély kútba
- Ess eső...
- Esik az eső
- Csipp-csepp egy csepp

Esőhangok hallgatása, Handel: Vízi zene

Vízzel kapcsolatos kézműves tevékenységek:

- festékfújás szívószállal, festék spriccelés fogkefével,
- akvárium készítése kartondobozból, belógatós halakkal

- halacska pikkelyezése zsírkrétával, festése vízfestékkel
- halacska ujjfestéssel

-halacska ragasztással

Heti foglalkozástervezet – állatok témakörben

Hétfő – festés, rajzolás

Süni készítése festéssel

Eszközök: rajzlapból/kartonból (jobban tartja a csipeszeket) formára kivágott süni, színes tempera festék, 7-8 db facsipesz gyerekenként

Munkaforma: egyéni

A süni formákat előre kivágjuk, festéket, csipeszeket előkészítjük. Nagyobb gyerekek maguk is felcsiptethetik a csipeszeket a süni hátára, kisebbeknek segítsünk. Színes festékkel, felületfestéssel készítik el a képet. Kicsiknek mi rajzolunk orrot, szemet.

A témához kapcsolódó mese elolvasás előtt– Bartos Erika: Sünvacsora

Kedd – vers, mese, dramatikus játék

Verselés, versek mozgással való követése, mérő tapsolása.

Pósa Lajos: Cirmos cica

Cirmos cica dorombol,
hallgatja a komondor,
azt gondolja magába,
hogy szebb az ő nótája
Rá is kezdi: vau, vau,
fut a cica: nyáu, nyáu.

Más ismert versek:

- Gyí, paci, paripa
- Cini, cini kisegér

Játék: Mackó, mackó ugorjál

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt – A kiskakas gyémánt félkrajcárja

Szerda – mozgásos játékok

Vadászat: A levegőzést megelőzően a kertben fényvisszaverő papírból vagy élénk színű kartonból kivágott, könnyen felismerhető állatformákat helyezünk el (nyuszi, egér, kutya, kakas stb), legalább háromszor annyit, mint ahány gyerek van. A vadászat során a gyerekeknek ezeket az állatokat kell megkeresni.

Utánzó járáások a kertben : béka, nyuszi, róka, kutya, pók, törpe, óriás

A témához kapcsolódó mese elalvás előtt – Fésüs Éva: Békanóta

Csütörtök – kézműves foglalkozás

Gólya készítése vattakorongból

Eszközök: vattakorongok, vékony csíkok piros kartonból (láb), piros csőr, fekete szárny kartonból előre kivágva, ragasztó, hurkapálca

Munkaforma: egyéni

A mintadarabot előre elkészítjük, a lábakat, csőröket szárnyakat előre kivágjuk. A testrészeket a gyerekek maguk ragasztózzák be, a kisebbeknek segítsünk, és ők helyezik el a fehér korongokon.

Mese: Arany László - Icinke-picinke

Péntek – zenélés, éneklés, zenehallgatás

Zenehallgatás:

- Gazdag Erzsi: Vidám trombitások (Egy kis malac, rőf-rőf-rőf)
- Weöres Sándor: A birka-iskola (Halász Judit)
- Szabó Lőrinc: Falusi hangverseny (Háp-háp-háp, jönnek a kacsák)
- Medve-nóta (Halász Judit: Irgum-burgum dörmög a medve)
- A part alatt

A zenére táncoljanak a gyerekek!

Közösen énekelt énekek:

- Száz liba egy sorban
- Elment a lúd vándorolni
- Cirmos cica, haj
- Boci, boci tarka
- A gúnárom elveszett
- Kis kacska fürdik
- Ha én cica volnék

Mese: Csukás István: Sün Balázs

További versek, mondókák, dalok természettel, állatokkal kapcsolatos foglalkozásokhoz

Háziállatok

- Cini, cini kisegér
- Biciklizik az egér (Kodály Z. – Weöres S.)
- Hegedül a kisegér (Gryllus V.)
- Öreg kutya sétál (Weöres S.)
- Kutya-tár (Weöres S.)
- Bodri (Weöres)
- Tarka kutya sétatéren (Kodály Z.- Weöres S.)
- Cirmos cica, haj
- Ha és cica volnék
- Ez a cica fekete
- Cirmos cica dorombol (Pósa L)
- Ilyen cica mellett
- Elaludt az álmos cica
- Cica-mica fekete
- Egy kis malac, rőf-rőf-rőf
- Volt nekem egy kismalacom (Kodály-Weöres-Csukás)
- Boci, boci tarka
- Bú, boci, bá
- A török és a tehenek (Móricz Zs.)
- Hol jártál, báránycám?
- Bari, bari bárány (Kodály Z. - Gazdag E.)
- Bari, bari béget
- Bari, bari vásár
- Birka iskola (Weöres S.)
- Báránycának csengettyű
- Hangverseny (Csanádi I)
- Falusi hangverseny (Ádám J. - Szabó L.)
- Kot-kot-kot-kot-kotkodács
- Elment a tyúk vándorolni
- Hová méz, te kiscsibe
- Kukurikú , kiskakas!
- Két kis kakas összevezett
- A kiskakas rézgarasa (Gazdag E.)
- Debrecenbe kéne menni
- Kis kacska fürdik
- Gyertek haza, ludaim
- A gúnárom elveszett
- Száz liba egy sorba
- Hatan vannak a mi ludaink

Erdő, mező állatai

- Mackó, mackó ugorjál
- A medve töprengése (Kodály Z. – Weöres S.)
- Brumm, brumm, Brúnó
- Mókus (Bartos Erika)
- Mackó brummog (Kodály-Weöres)
- Bújj, bújj Medve
- Dirmeg-dörmög a morc medve (Kodály Z. – Csukás I.)
- Ágaskodjunk lábujjhegyre
- Tréfás állatkerti útmutató (Devecseri G.)
- Teknősbéka (Gryllus V.)
- Nyuszi fülét hegyezi
- Nyuszi ül a fűben
- Nyuszi Gyuszi fekszik árokban
- Erdő szélén házikó
- Hová méz te kis nyulacska
- Parton ül a két nyúl (Weöres S.)
- Szürke bundás kicsi nyúl

Madarak

- Cinkehívogató (Baraté Rozália)
- Ágon ugrált a veréb
- Eresz alól (Kodály-Weöres)
- Vadkacsás (Szittyós réten, tocsogós réten - Csanádi Imre)
- Fecskét látok
- Fecske csicsereg
- Répa, retek, mogyoró
- Ha a világ rigó lenne (Weöres S.)
- Nád a házam teteje

- Gólya, gólya gilice
- Hosszú lábú góly néni
- Góly bácsi, gólya
- Két kis veréb ül a fán
- Lám, megmondtam, kismadár
- Zöld erdőben, zöld mezőben
- Az árgyélus kismadár

Bogarak, kisállatok

- Házasodik a tücsök
- Béka, béka brekeke
- Békavacsora (Gryllus)
- Béka a fa tövén (Weöres S.)
- Lepke, lepke, szállj a tenyerembe
- Lepke és virág (Gryllus)
- Szúrós gombóc (Gryllus)
- Süni, süni sündörög (Karsai G.)
- Csiga-biga gyere ki
- Lassan jár a csiga-biga (Gryllus)
- Csiga-biga Benedek
- Reggeli harmat kelti a lepkét
- Csiga-biga néne (Gazdag E.)

Növények

- Mély erdőn ibolya virág (Weöres)
- Beültettem kiskertemet
- Gólyahír (Sarkady S.)
- Hóvirág (Zelk Z.)
- Hóvirág (Donászy M.)
- Kiszámoló (Görög dinnye, török tök – Bornemisza Endre)
- Kerek a káposzta

További állatokkal kapcsolatos mesék

- Benedek Elek: A szamár meg az oroszlán
- A két kicsi bocs meg a róka
- A répa
- Létrácska
- Móra F.: A cinege cipője
- A lóköttő róka
- A kíváncsi bocs
- Móricz Zsigmond: Iciri-piciri
- Móricz Zsigmond: Török és a tehének
- Arany László: A kiskakas gyémánt félkrajcárja
- Zelk Zoltán: A világgá ment porszem
- Angol népmese: A három kismalac és a farkas
- Kolozsvári Grandpierre Emil: A két kicsi bocs meg a róka
- Arany László: A kóró és a kismadár
- Arany László: Farkas-barkas
- Bartos Erika: Sünvacsora
- Lev Tolsztoj: Bob, a tűzoltó kutya
- Szutyjev: A gomba alatt
- La Fontaine: A tücsök és a hangya

További kézműves tevékenységek:

- Akvárium készítése előre kivágott vízi állatok ragasztásával papírtányérra – a papírtányért felületfestéssel befestik a gyerekek. A nagyobbak az akvárium aljára magokat ragaszthatnak – lencse, sárgaborsó -, ez lesz a homok. Az előre kivágott vízi élőlényekből - színes halak, kagylók, csillagok - tetszésük szerint ragaszthatnak a vízbe.

- polip – pet palack alját levágjuk, megfelelő nagyságú lyukakat készítünk rá. Színes papírszalagot fűzünk át a lyukon a gyerekek, ezek lesznek a polip lábai

- állatfejek készítése papírtányérra ragasztással – a papírtányért a gyerekek festik le, az arcok részeit előre kivágjuk, ezeket ők ragasztják fel

- katicabogár készítése előre vágjuk ki, a gyerekek fekete filccel, kisebbeknél előre
- bagoly készítése ragasztással –

- vécépapír gurigából – a katica szárnyait fessék le. A pöttyök készülhetnek vastag kivágott pöttyök ragasztásával

- testrészéket a gyerekek ragasztják fel

- kakas készítése vécépapír gurigából tépelt színes papír ragasztásával

- kakas készítése - papírtányérból kivágjuk a stilizált

- erre a kakas formát, gyerekek

- ragasztják fel a színes tollakat. A nagyobbak rajzolják meg,

- kakas fejét a kisebbeknek segíthetünk

- teknősbéka készítése papírtányérból – a teknős lábait, farkát és fejét előre vágjuk ki, a páncélját festéssel vagy különböző zöld színű papírból vágott/tépett darabok ragasztásával alakítsák ki a gyerekek

- Csiga készítése papírtányérból – a tányérból a képnek megfelelően kivágjuk a csiga formát, a házára rárajzoljuk a csigavonalat. Színes selyempapírdarabokat

- összegyűrünk, ezeket ragasztják a gyerekek a csiga házára. Színes papírcsíkból ragasztunk szarvat (a képen látható csiga még nincs készen)

A szokások kialakítását, napirendet kísérő mondókák, versek

Ébresztő

- Pál, Kata, Péter
- Kukurikú, jó reggelt
- Cicukám, kelj fel
- János bácsi, János bácsi
- Álomszuszek, ébredj!
- Öltözködés
- Dugi, dugi lába
- Öltözik a kisbaba
- Dugi, dugi, dugi láb
- Azt mondják, hogy a cipő (Kodály Z. Weöres S.)

Étkezés

- Gyerekek, gyerekek, szeretik a peracet
- Éhesek vagyunk
- Harangoznak délre
- Kis kanál, nagy kanál
- Éliás, Tóbiás
- Kiugrott a gombóc
- Réce, ruca, vadliba
- Tisztálkodás, tisztítás
- Kis Bence
- Pancsi, pancsi, szemed, szád
- Piszkos a kezem
- Megmosdott már a cica
- Dolgozzatok legények
- Dolgozzunk szaporán (Kodály-Weöres)
- Kimossuk a babaruhát

Altatók

- Pákozdi Gabriella: Ringató
- Tordai Jolán: Anya betakar
- Tente, baba, tente
- Csicsíjja, babája
- Este van már, alkonyul
- Csiribiri (Weöres S.)
- Este jó, este jó (Zelk Z.)
- Szunnyadj, kisbaba
- Don-dono-don (Csukás I.)
- Alszik a rét (Tasnádi Varga É.)

Mozgással kísérhető mondókák, közös mondókázáshoz

- Borsót főztem
- Töröm töröm a mákot
- Süssünk, süssünk valamit
- Cicuska, Macuska
- Süssünk, süssünk rétest
- Keverem a kását
- Süt a mama (Madarász K.)
- Megy a Zsuzsi vonat
- Megy a vonat kereke
- Mozdony (Illyés Gyula)
- Megy a vonat, dübörög
- Jön a vonat (Nagy Bandó András)
- Kocsi, kocsi, három kocsi
- Sorompó (Gryllus V.)
- Jöttem karikán (Szónyi E.- Weöres S.)
- Haragosi (Weöres)
- Kocsi és vonat (Weöres S.)
- Poros úton kocsi zötög
- Nagybajúszú rendőr bácsi
- Amikor a lámpa piros
- Megy a hajó a Dunán
- Ki játszik körbe
- Kör, kör ki játszik
- Ki játszik ilyet?
- Mit játsszunk, lányok
- Pont, pont vesszőcske
- Kerekíték kerekét
- Török basa, nagy a hasa

- Körbe-körbe karikába
- Tekeredik a kígyó
- Szita-szita
- Süti, süti pogácsát
- Cifra palota

Érzelmi kötődést erősítő, vigasztalók, höcögtetők, döcögtetők, dajkálók

Vigasztaló

- Áspis, kerek
- Áj, báj, kecskeháj
- Sírjunk, ríjunk
- Mit tehetnék érted (Bródy)
- Örök harag, csutkadarab
- Piros papucs az ágy alatt
- Giling-galang szól a harang

Jártató, sétáltató, hintáztató, táncoltató, csipkedő

- Áll a baba, áll
- Lóg a lába, lóga
- Sétálunk, sétálunk
- Aki nem lép egyszerre
- Egy, kettő, három, négy
- Jár a baba, jár
- Errek kakas, erre tyúk
- Fussunk, szaladjunk
- Így lovagolnak a hölgyek
- Hívjad a falovacskát (Károlyi A.)
- Gyí, te paci, gyí, te ló, gyí, te Ráró, hóhahó
- Kipp, kopp kalapács
- Fut, szalad a Pejkó (Zelk Z.– Weöres S.)
- Én kis kertem kertetem
- Hinta, palinta
- Zsipp-zsupp
- Hej laboda, laboda, lábad ide, nem oda!
- Hej, Gyula, Gyula, szól a duda, duda, Pest, Buda, Buda, pattogatott kukorica
- Csizmám kopogó
- Hopp, Juliska
- Kerek a káposzta
- Még azt mondják, nem illik
- Csizmám kopogó(Kodály Z. Weöres S.)
- Csip-csip csóka

Arcsimogató, tenyeresdi, ujjasdi

- És is pisze, te is pisze, gyerek pisze, vesszünk össze!
- Kerekecske, gombocska, ide szalad a nyulacska!
- Hüvelykujjam almafa
- Ez elment vadászni
- Egy, megérett a meggy

Mondókák, versecskék teljes egészben

Tekereg a kígyó

Tekereg a kígyó
 tekereg a fára
 addig addig tekereg míg leesik a sárba PACCS!
(kezünkkel spirált írunk le és egyre feljebb emeljük a paccsra pedig a földre ütünk)

Így lovagolnak a hölgyek

Így lo-va-gol-nak a höl-gyek
tá titi tá titi tá tá ritmusban, komótosan
 Az urak meg vígan mennek
csupa titi, gyors ritmusban
 A huszárok így röpülnek
ezt még ennél is gyorsabb, tiri-ritmussal
 A pa-rasz-tok így dö-cög-nek
 A sza-már-ról majd' le-es-nek
csupa tá, lassan, egyik-másik lábat váltogatva emelgetve
 ZSUPSZ! térdeket leengedve, "ejtve" a kicsit

Kicsi kocsi

Kicsi kocsi három kocsi dőcögő, dőcögő
 Benne gyerek, pici kerek göcögő göcögő
Ahogy gyorsul a kocsi annál gyorsabban mondjuk a mondókát!

Altatók

Bubája, bubácska, esti csillag ragyog,
 Aludjál, aludjál, én is álmos vagyok.
 Tündér öltöztessen, csillag csókolgasson,
 Liliom öleljen, anyád simogasson.
Ölünkben tartva ringatjuk (egyszerűen mondhatjuk, de dallamot is "írhatunk" hozzá)

Hunyd be a szemedet,
 Aludj édes kisgyerek,
 Hunyd be szemed, aludjál,
 Édeseket álmodjál!

Arcsimogatók

Zöld erdő, zöld mező
 Zöld erdő *megborzoljuk a haját*
 Sík mező *megsimítjuk a homlokát*
 Pillangó *megérintjük, -simítjuk a szemét*
 Szuszogó *megérintjük, megcsippentjük az orrát*
 Tátogó *megsimítjuk, körberajzoljuk a száját*

Itt lemegy
 Itt megáll *megállítjuk az ujjunk*
 Itt a kulacs, itt igyál! *megcsiklandozzuk a pocakját*

Ciróka, maróka
 Ciróka, maróka,
 Mit főztél, anyóka?
 Kását.
 Hová tetted?
 Pad alá,
 Megették a kiscicák.
Megfogjuk az ölünkben ülő gyermek kezét, és azzal simogatjuk, cirógatjuk hol az ő, hol a mi arcunkat.

Orrdörgölő

Én is pisze, te is pisze
 Én is pisze, te is pisze,
 Gyere, pisze, vesszünk össze!
Arcunkkal lassan közelítünk a gyermek arca felé, majd orrunkat összedörgöljük.

Homlokdörgölő

Bú bika, túri bika
 Bú, bika, túri bika,
 Nem adok szénát,
 Csak a kaparékját.
Összedörgöljük, összekoccantjuk homlokunkat.

Tenyeresdik

Kerekecske, gombocska
 Kerekecske, dombocska,
 Itt szalad a nyulacska.
 Erre megyen, itt megáll,
 Itt egy körutat csinál,
 Ide bújik, ide be,
 Kicsi gyermek keblibe.
Tenyerében körzünk az ujjunkkal, ujjunkkal fölsétálunk a válláig, nyaka körül sétáltatjuk ujjunkat, a ruha alá bújtatva kezünket megcsiklandozzuk.

Áspis, kerekes
 Áspis, kerekes,
 Útifüves, leveles,
 Bíbola, bíbola,
 Pacs, pacs, pacs!
Ujjainkkal köröket rajzolunk gyermek tenyerébe vagy csiklandozzuk azt belecsapunk, tapsolunk a kezébe.

Ujjasdik

Ez elment vadászni
 Ez elment vadászni,
 Ez meglőtte,
 Ez hazavitte,
 Ez megsütötte,
 Az iciri-piciri meg mind megette.

A gyermek ökölbe szorított kezének ujjait minden sornál egyenként kinyitjuk a hüvelykujjtól haladva a kisujjig, vagy nyitott tenyerének ujjait sorban megsodorgatjuk.

Hüvelykujjam almafa
 Hüvelykujjam almafa,
 Mutatóujjam megrázta,
 Középsőujjam felszedte,
 Gyűrűsujjam hazavitte,
 A kisujjam mind megette,
 Megfájdult a hasa tőle.

Hüvelykapó
 Kicsi kövér Hüvelykapó,
 Mellette van mutató,
 Langaléta hosszú bátyja,
 Meg a kisebb fiacskája,
 Pöttöm Jancsi itt a végén
 Kicsi babám kezecskéjén.

Láblógató

Lóg a lába, lóga,
 Nincsen semmi dolga,
 Mert ha dolga volna,
 A lába nem lógna.

A gyermek háttal ül az ölkömben, lógatja, lóbálja a lábát (kisgyermeknek segíthetünk, de hamar ráéreznek a játék lényegére, ízére). Pelenkázó szélén ülve is lehet játszani.

Tapsoltató

Tapsi, tapsi mamának,
 Tejcsit ad a babának. *(a gyermek kezeit megfogva tapsoltatjuk)*
 Süti, süti pogácsát
 Mamának, papának,
 Isten madarának.

Ökölütögetés

Töröm, töröm a mákot,
 Sütök neked kalácsot.
 ökölbe szorított kezét megfogjuk, és váltott kézzel kalapálunk vele

Kézcsipkedő

Csip, csip, csóka I.
 Csip, csip, csóka
 Vak varjúcska,
 Komámasszony kéreti a szekerét,
 Nem adhatom oda,
 Tyúkok ülnek rajta.
 Hess le, tyúkok, hess le, hess le!
*A gyermek keze fejét finoman megcsípjük, hintáztatjuk föl-le (váltott kézzel is lehet),
 nagyobb gyermekkel tornyot is építhetünk, majd az utolsó sor alatt hessegetünk.*

Csip, csip, csóka II,
 Csip, csip, csóka,
 Vak varjúcska,
 Jó volt-e a kisfiúcska? (kisleányka)
 Ha jó volt a kisfiúcska, (kisleányka)
 Ne csípd meg őt vak varjúcska!
 Hess!

Lovagoltató

Hóc, hóc, katona
 Hóc, hóc, katona,
 Ketten ülünk egy lóra,
 Hárman meg a csikóra,
 Azzal megyünk Budára,
 A budai vásárra.
térdünket, lábunkat mozgatva lovagoltatjuk

Hóc, hóc, katona
 Hóc, hóc, katona
 Ketten ülünk a lóra.
 Szénát, zabot a lónak,
 Abrakot a csikónak
 Nagyot ugrik Bendegúznak *(a gyermek nevét mondjuk)*

Sima út, sima út,
 Sima út, sima út
 Göröngyös út, göröngyös út
 Kátyú!
*Lábunkon ülő, fekvő gyermeket lassan ringatjuk, höcögtetjük egyre gyorsabban,
 (vigyázva) hátradöntjük, hogy a feje lefelé lóg.*

Gyí, paci, paripa
 Gyí, paci, paripa

nem messze van Kanizsa.
Odaérünk délre,
Libapecsenyére

Arcbillegető

Szita, szita, sűrű szita
Ma szitalok, holnap sütök,
Neked egy kis cipót sütök.
Megszírozom, megvajazom,
A kis cipót neked adom.
A gyermek arcát tenyerünk közé vesszük, s jobbra, balra döntögetjük, billegetjük.

Hintáztató

Húzz, húzz engemet,
Én is húzlak tégedet,
Amelyikünk leesik,
Az lesz a legkisebbik.
Lábunkat keresztbe téve lábfejünkre ültetjük a gyermeket, megfogjuk mind a két kezét, és föl-le vagy előre-hátra hintáztatjuk, húzogatjuk.

Zsipp, zsupp, kenderzsupp,
Ha megázik, kidobjuk!
Kezénél, lábánál fogja meg két felnőtt a gyermeket, hintáztatják, majd nagyot lendítenek rajta.

Álltató, sétáltató

Áll a baba, áll, mint a gyertyaszál.
Jár a baba, jár, mint egy kismadár.
Jár a baba, jár, mint egy kiskirály,
Szedegeti a lábát, koptatja a bocskorát.

Sétálunk, sétálunk,
egy kis dombra lecsücsülünk, csüccs!

Táncoltatók

Tánci tánci, tánci,
Hacacaré, hacaca!
Tánci, tánci babája,
Pusztit ad a mamája.

Etetők

Csukd be szemed,
Nyisd ki szád,
Adok neked cukorkát!

Csukd be szemed,
Tátsd ki szájad,
Adok neked egy finomat!

Természeti környezethez kapcsolódó mondókák

Gomba, gomba, gomba, öklök ütögetése
Nincsen semmi gondja. *kézfej forgatása*
Ha az eső esik rája, *ujjainkat mozgatjuk a fejünk felett*
Nagyra nő a karimája, *karkörzés a fej felett*
Az esőt csak neveti, *szájra mutató*
Van kalapja, teheti. *fej ütögetése*

Nyuszi fülét hegyezi, *kézfejünkkel nyuszifület mutatunk*
Nagy bajuszát pödöri, *a bajusz pödörösét imitáljuk*
Répát eszik: rop, rop, rop, *tartjuk a szánk előtt a "répát"*
Nagyot ugrik: hopp, hopp, hopp. *ugrunk két nagyot*

Csigabiga gyere ki,
Ég a házad ideki,
Ha nem jössz ki, megbánod,
Nem leszek jó barátod!
Ha csigát látunk, mondhatjuk sokszor egymás után, de csigavonal rajzolása közben is lehet mondókázni

Lassan jár a csigabiga,
Táskájában eleség,
Várja otthon fia, lánya,
Csigabiga feleség.
Ölünkben tartva a gyermeket lassan sétálunk körbe-körbe, és lassan mondjuk a mondókát .

Gyorsan jár a csigabiga,
Táskájában eleség,
Várja otthon fia, lánya,
Csigabiga feleség.
Gyorsan szaladunk körbe-körbe és gyorsan mondjuk a mondókát. Ezt lehet az előzőhöz hasonlóan rajzolás közben is mondogatni.

Átmozgatók

Napsugaras nyárban
Nyújtózik a nyárfa. *(nyújtózkodás)*
Kati, Feri, Böske,
Guggoljatok, csüccs le! *(guggolás)*

Fújja a szél a fákat, *(törzshajlítás jobbra, balra)*
Letöri az ágat reccs! *(guggolás)*

Kicsi vagyok én, *(guggolás)*
 Majd megnövök én *(nyújtózkodás)*
 Mint a tüdő a fazékból
 Kidagadok én. *(karkörzés a test előtt)*

Harangoznak délbe',
 libapecsenyére,
 Nincs itthon a gazda,
 megeszi a macska.
(összekulcsolt kézzel törzshajlítás előre-hátra)

Kaszálj Pista, kalapálj,
 Holnap délig meg ne állj!
(vízszintes kaszálás)

Hajlik az ág, fúj a szél,
 Nyírfa lombja összeér.
 Újra vissza, újra szét,
 Rajta, rajta most elég.
(törzshajlítás nyújtott karral előre)

Kipp-kopp kalapács,
 Kicsi kovács, mit csinálsz?
 Sárga lovat patkolok,
 Aranyszeggel szegelek, *(kalapáló mozdulat utánzása törzsdöntéssel)*
 Uccu pajtás, kapj fel rája,
 Úgy is te vagy a gazdája. *(lovagló mozdulat utánzása)*

Repülnek a madarak, *(a karok oldalsó középtartásban)*
 Csattog a szárnyuk. *(tapsolás a fej fölött)*
 Mérleg vagyok billegék, *(karok oldalsó középtartásban)*
 Kezeimben súlyt viszek. *(billegés jobbra-balra)*

Lassan forog a kerék,
 Mert a vize nem elég.
 Gyorsan forog a kerék,
 Mert a vize már elég. *(karkörzés a test előtt lassan, majd gyorsan)*

Húzzuk a szekeret, *(húzás utánzása)*
 Forgatjuk a kereket. *(karkörzés)*
 Vezetjük az autót, *(csuklómozdulat)*
 Becsapjuk az ajtót. *(laza tenyérmozgatás)*

Hétfőre, keddre,

Lépj az emeletre,
Egy, kettő, három,
Ezt a lépcsőt járom, (helyben járás, magas térdemeléssel)
Egy, kettő, három, (*ujjak nyitogatása*)
Apukámat várom (*taps*)

Most jöttünk az erdőből,
A zöld erdő-mezőből,
Addig szökdécseltünk,
Míg idáig értünk. (*ugrálás*)

Hopp mókuska, mókuska,
Vékony karcsú Mariska
A verebek tánca,
Szoknyátoknak ránca. (*ugrálás*)

Hosszú lábú gólya bácsi, (*helyen járás, magas térdemeléssel*)
Mit akar ma vacsorázni? (*karok széttárása*)
Békacomb brekeke,
Ugye bizony jól esne? (*a karok előre nyújtása*)

Mackó, mackó ugorjál, (*páros lábon szökdelés*)
Mackó, mackó forogjál, (*forgás*)
Tapsolj egyet, ugorj ki! (*tapsolás, ugrás*)

Így törik a diót
kopp-kopp (*sarokkoppantás*)
Így meg a mogyorót
ropp-ropp (*ökölütögetés*)

Borsót főztem,
Jól megsóztam,
Meg is paprikáztam,
Ábele, bábele, fuss!
Kavarjuk az ételt, utánozzuk a sózást, ugyanígy a paprikázást, taps.

Mit csinál a kis kezem? *széttárjuk a karunkat*
Simogat kedvesen, *simogatjuk a gyermek arcát*
Ütöget mérgesen, *megütögetjük a térdeit*
Csiklandoz viccesen, *megcsiklandozzuk*
Csípked hegyesen, *megcsípkedjük a kezét, karját*
Táncol ügyesen. *meztáncoltatjuk az ujjainkat a lábán*
Na mit csinál a kis kezem?
Te is tudod, mondd velem! *széttárjuk a karunkat, kedvünk szerint bólinthatunk a fejünkkel vagy megcsikizhetjük a pocakját vagy piszézhetünk egyet stb.*

Így ketyeg az óra: tik-tak, jár *kezünkkel jobbra-balra mutatunk*
 Benne egy manócska kalapál, *ökleinket felülről egymáshoz ütögetjük*
 Ha megáll az óra, és nem jár, *megállítjuk a kezünk, majd forgatjuk*
 Alszik a manócska és nem kalapál. *fejünk alá tesszük két kezünk, becsukjuk a szemünk*

Én vagyok a Bakó manó, nyisz
 vagyok zakó szabó, nyasz
 Makón ahány zakót szabok, nyusz
 Annyi ako makkot kapok
 nyisz,nyasz,nyusz

Ez a szemem, ez a szám
 Ez pedig az arcocskám
 Jobbra balra két karom
 Ha akarom forgatom
 Két lábamon megállok
 Ha akarok ugrálok

Felhasznált irodalom:

<http://ovoda.webnode.hu>
<http://krokotak.com/>
www.tyukanyo.hu
www.operencia.hu
www.kovacsneagi.qwqw.hu
kreatyviveszek.blog.hu
www.jatekvarovoda.hu
<http://anapfenyillata.cafeblog.hu/>
<https://www.facebook.com/tunderviragcsana/?fref=ts>
<https://www.facebook.com/Szederinda-Apr%C3%B3k-H%C3%A1za-112894052106015/?fref=ts>
<http://dublin-log.blogspot.hu/>
www.kiflieslevendula.blogspot.com

Gyöngy Kinga: A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata
 Ciróka-maróka, Szöveggyűjtemény. Nyugat-dunántúli Regionális Módszertani Bölcsőde,
 Szombathely, 2005.

Forrai Katalin: Jár a baba jár. Holnap Kiadó, Bp., 1998.

T. Aszódi Éva (vál.): Cini-cini muzsika. Móra Ferenc Kiadó, Bp., 1997.

Donáth Zsuzsanna: Diridongó, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Bp., 2007.

Sándor Ildikó. Tücsökringató, Hagyományok Háza, Bp., 2005.

Tátrai Katalin: Ringató, CD, Nemetz Kiadó, 2006.

Zilahi Józsefné: Mese-vers az óvodában. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998.

Aranysityak. Friss gyerekversek. Csodaceruza Kiadó, Bp., 2010.

Friss tinta. Mai gyerekversek. Csimota Könyvkiadó. Bp., 2005.

Navigátor. Kortárs gyermekirodalmi lexikon, olvasókönyv. Cerkabella Könyvkiadó, Szentendre, 2010.

Lackfi János: Ugrálóház, Versek, mondókák kicsiknek, Egmont Kiadó, Bp., 2010.

Varró Dániel: Akinek a lába hatos, Manó Könyvek Kiadó, Bp., 2010.

Lovász Andrea (szerk.): Tejbegríz. Finom irodalom gyerekeknek. Cerkabella Könyvkiadó, Szentendre, 2013